

Darbeler Ülkeyi Nereye Götürür? (3)

İçeriği Yazan: [Evren ÇAVUŞOĞLU](#) [1] Zaman: Pzt, 01/09/2008 - 06:00

Referans İçerik: [Darbeler Ülkeyi Nereye Götürür? \(1\)](#) [2]

Referans İçerik: [Darbeler Ülkeyi Nereye Götürür? \(2\)](#) [3]

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünsün

Bir önceki yazımı, şu sözlerle bitirmiştim: "Latin Amerika ve Çin'deki silahlı eylemler sonucu iktidarın devrilmesi '68 Kuşağını zaten derinden etkilemişken; karşı devrimcilerin sistemli saldırısı ve hükümetin de buna göz yumması, gençliği silahlı mücadeleye itmiştir." Bu yazımda; '68 Kuşağı ile 12 Martçılar arasındaki mücadeleyi, 12 Mart'ın sınıfsal karakterini ve cuntacıların hangi sermaye sınıfından yana tavır aldığını ortaya koymaya çalışacağım.

Milli demokratik devrimci (MDD) gençliğin en büyük hayali; sömürsüz, adil, eşit paylaşımı ekonominin merkezine yerleştiren bir Türkiye'ydi. Tekrar belirtme gereği duyuyorum; MDD gençliğinin eylem kılavuzu, "**Marksizm ve Leninizm'in Yüce İdeolojisi**"ydi (Bu söyleyiş, Mahir Çayan ve Deniz Gezmiş tarafından defalarca telaffuz edilmiştir.). Üzerlerinde karşı devrimcilerin, onlarla ittifak kurmuş olan komprador burjuvazinin ve tarım burjuvazisinin baskısı vardı. Küçük burjuvazinin bazı kesimleri hariç, toplumdaki tüm burjuva kökenli hareketler, MDD gençliğine karşı tavır almıştı. MDD'ciler ise yalnızca Kemalistler ile ittifak yapacaklarını söylüyorlardı. Mahir Çayan, Kemalizm'in sol bir felsefe olduğunu şu sözlerle ortaya koyuyordu:

"Kemalizm, emperyalizmin işgali altındaki bir ülkenin devrimci milliyetçilerinin bir milli kurtuluş bayrağıdır. Kemalizm'in özü, emperyalizme karşı tavır alıştır. Kemalizm'i bir burjuva ideolojisi veya bütün küçük burjuvazinin veyahut asker, sivil, bütün aydın zümrenin ideolojisi saymak kesin olarak yanlıştır. Kemalizm, küçük burjuvazinin; en sol, en radikal kesiminin milliyetçilik tabanında anti emperyalist bir tavır alışdır. Bu yüzden, Kemalizm soldur; milli kurtuluşçuluktur. Kemalizm, devrimci milliyetçilerin, emperyalizme karşı aldıkları radikal, politik tutumdur."

12 Mart sabahı, cuntacılar **-sözde-** anarşiyi bahane ederek yönetimi ele geçirdi. 12 Martçılara göre, anarşinin sorumlusu MDD'ci gençlikti. Bunun sonucu olarak; Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan idam edildiler. Mahir Çayan, Sinan Kazım Özüdoğru, Hüdayi Arıkan, Ertan Saruhan, Saffet Alp, Sabahattin Kurt, Nihat Yılmaz, Ahmet Atasoy, Cihan Alptekin ve Ömer Ayna; "namıdiğer" **10'lar**; havan toplu, roketatarlı bir saldırı sonucu öldürüldüler. ABD ile omuz omuza yürüyen 12 Martçılar, ABD'nin istediği diyeti, bu gençleri öldürerek vermiş oluyordu. 12 Mart'ın ünlü isimlerinden Faik Türün, Mahir Çayan'ın cenazesinin gömülmesine bile karşı çıktı; cenazeyi taşıyan aracın şoförünü dövdü. Denizlerin mahkemesini yürüten ve onlar hakkında idam cezasını veren mahkemenin askeri hâkimi Ali Elverdi ise yıllar sonra Emin Çölaşan ile yaptığı röportajda; Emin Çölaşan'ın kendisine: "Hiç kimseyi öldürmeyen gencecik çocukların idamına karar verdiniz. İçiniz cız ediyor mu? Pişmanlık duyuyor musunuz?" sorusuna, şu cevabı vermişti: "Pişman değilim. **Onlar Marksist Leninistlerdi. Ben ise milliyetçiyim.**"

Darbeciler, sözde anarşiyi bahane etmişti; fakat asıl amaçları, ülkedeki gençliğin başkaldırısını engellemek ve sanayi burjuvazisini egemen sınıf haline getirmektir. Dayanıklı tüketim mallarına olan talebin kesilmesiyle üretimin kısılması birbirini izlemiş ve 60'lı yılların sonunda Türkiye, kapitalizmin olağan krizlerinden biriyle; **üretim kriziyle** tanışmıştı. Krizden çıkabilmek için, iki uygulama devreye sokulmuştu:

1) Paranın Değerinin Düşürülmesi (Devalüasyon):

1970 yılında yapılan devalüasyonla, krize yol açan stok artışlarına kısmi çözüm bulunmuş ve ihracat arttırılıp ithalat azaltılarak stok artışlarının eritilmesi sağlanmıştı. Buna rağmen, 1971 yılında, sanayi ürünleri stoklarında %30 dolayında artış olmuştu.

2) İşçi Ücretlerinin Düşürülmesi:

İşçi ücretlerinin düşürülmesi ise direkt olarak değil; devalüasyonla yapılmıştı. Devalüasyon sonucu olarak tüketim malları fiyatlarının hızlanarak artması, buna karşılık işçi ücretlerinde böyle bir artışın olmaması; işçi ücretlerinde reel düşüşe yol açmıştı.

Tahmin edebildiğiniz gibi; işçi ücretlerinin düşürülmesinin önündeki tek engel, işçi sınıfı ve MDD gençliği arasındaki bağı koparmaktı. Bunu başaramayan cuntacılar, MDD gençliğini ortadan kaldırma yoluna gitmişlerdir.

12 Mart 1971 darbesiyle (kimine göre “muhtıra”) birlikte; Silahlı Kuvvetler İç Hizmet Talimatı'nın anayasadan -pratikte- daha üstün bir belge olduğu kanıtlanmıştır. 12 Mart'tan sonra, Erim hükümeti (Nihat Erim'in Başbakan olduğu bu dönem, “Erim hükümeti zamanı” olarak anılır.) iktidara geldi. Erim hükümeti; ilk önce, sanayi burjuvazisinin talepleri doğrultusunda, bir toprak reformu programı hazırladı. Bu toprak reformu; köktenci bir programın ögesi değil, sanayi burjuvazisinin tarım sektörünü çağdaşlaştırma talebinin bir sonucu idi. Buna rağmen, Erim hükümeti, toprak reformunu gerçekleştiremedi. Zira böyle bir reformu gerçekleştirmek, ancak belirli riskleri göze alıp köktenci bir değişim sağlamayı kendine vazife edecek bir düşüncenin eseri olabilirdi.

MDD gençliği de toprak reformunu savunmaktaydı. Aradaki fark ise şu noktadadır: MDD'cilere göre; ağalık düzeni tümünden yıkılmalı ve büyük toprak sahiplerinin toprakları, topraksız köylüye dağıtılmalıydı. Zira milli demokratik devrim tezinin özü de bu düşüncede yatmaktadır. Erim hükümetinde köklü bir reform yapacak güç olmadığından, toprak reformunu gerçekleştirebilmesi de imkansızdı. Böyle bir reform, plan ve program isteyen, devrimci bir atılımdı. Bu atılımı ise ancak devrimciler yapabilirdi. Erim hükümeti daha kolay bir yol seçerek, tarımsal destekleme fiyatlarının düşürülmesi yoluyla, tarım sektöründen sanayi burjuvazisine kaynak aktarmaya başladı.

Bu aktarımı, şu yollarla yapmıştır:

1) Kimyasal gübre, tarım ilacı ve tarım makineleri gibi; köylünün piyasadan aldığı malların fiyatlarını arttırmıştır.

2) Taban fiyat uygulaması sonucu, tarım ürünleri fiyatları hemen hemen sabit tutulmuştur.

Bu uygulamalar sonucunda, tarımın ulusal gelirdeki yeri %28,1'e düşmüştür. Böylece, 12 Mart darbesi ile birlikte, hâkim sınıf yine sanayi burjuvazisi olmuştur.

İlk yazımda belirttiğim gibi; darbeler, yöntem olarak aynı olsa bile içerik yönünden farklı olabiliyorlar. Bu yüzden; “darbeler ülkeyi 100 yıl geriye götürür” gibi ezberleri bir kenara bırakalım ve 27 Mayıs ve 12 Mart darbelerini karşılaştıralım.

a) İki darbenin de amacı, ekonomi ve siyasette sanayi burjuvazisinin hâkimiyetini sağlamaktır.

b) İki darbeden de zarar gören, tarım burjuvazisi olmuştur.

c) Her iki darbe de ne antiemperyalist, ne de antikapitalist niteliktedir.

d) İki darbede de Türkiye'ye gelen yabancı sermaye miktarı artmıştır (Darbelerden hemen bir sonraki yılların istatistiğine bakabilirsiniz.).

e) 27 Mayıs, faşist Demokrat Parti hükümetini iktidardan indirmiş ve ‘61 Anayasasıyla -kısmi de olsa- işçi sınıfı ve ezilen halk tabakalarının örgütlenmesi yolunda olumlu atılımlarda bulunmuştur. 12 Mart ile birlikte; ‘61 Anayasası’nın uygulanmasını isteyen güçler tasfiye edilmiş, milli demokratik devrimciler katledilmiş, işçilerin grev hakları da ABD emperyalizmi ile bütünleşen cuntacılarca ellerinden almıştır.

f) 27 Mayıs -sanayi burjuvazisini yaratmak amacıyla yola çıktığından- emperyalizm ile bütünleşmiş iken; 12 Mart, başından beri emperyalizm ile işbirliği içerisindeydi. 12 Mart darbesi, Türkiye'yi

ABD'nin ileri karakolu yapabilmek için gereklidir ve gücünü bizzat ABD'den almıştır.

g) 27 Mayıs, özgürlükçü bir anayasa ortaya koymuş iken; 12 Mart darbesi, Silahlı Kuvvetler İç Hizmet Talimatı'nın -pratikte- anayasadan üstün olduğunu ortaya koymuştur.

“Darbeler Ülkeyi Nereye Götürür?” yazı dizimi burada sonlandırırken, okuyucularıma sormak isterim: Sizce, darbelerin veya hükümetlerin ilerici karakterini ortaya koyan olgular nelerdir? İlerici karakter taşımayan, hatta sivil darbe planlayan bir hükümet ile karşılaşsak ne yapmalıyız? Orduya mı sarılmalıyız yoksa halkın oyuyla iktidara geldiği için ilerici nitelik taşımayan hükümetin yanında mı olmalıyız? Cevabı, kendiniz arayıp bulacaksınız. Bu sarmaldan çıkabilmek için, herkesi, **Georges Politzer'in Felsefenin Temel İlkeleri** isimli eserini okumaya tekrar davet ediyorum.

(BİTTİ)

[Evren ÇAVUŞOĞLU \[4\]](#)

Bu yazı; Politika Dergisi, Sayı 7'de yer almıştır. Tüm fazladan özellikleri ile orijinal sayıyı indirmenizi öneririz. Sayı 7'yi indirmek için [buraya tıklayınız](#). [5]

Yorumlar

- [Yazı Dizisi](#) [6]
- [E-Dergi Yazıları](#) [7]
- [İç Siyasa](#) [8]

Kaynak URL (20/04/2024 - 06:01 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/darbeler-ulkeyi-nereye-goturur-3>

Bağlantılar:

- [1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/evren-cavusoglu>
- [2] <http://politikadergisi.com/makale/darbeler-ulkeyi-nereye-goturur-1>
- [3] <http://politikadergisi.com/makale/darbeler-ulkeyi-nereye-goturur-2>
- [4] <mailto:evren.yelkanat@politikadergisi.com>
- [5] <http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/PD7.zip>
- [6] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/yazi-dizisi>
- [7] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/e-dergi-yazilari>
- [8] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>